

Editorial

L'etapa editorial que vam començar fa dos anys finalitza amb aquest número. Ens sembla un bon moment per reflexionar sobre la crítica arquitectònica, sobre la seva naturalesa i sobre les possibilitats d'exercir-la.

En l'activitat crítica de la segona meitat del segle xx s'identifiquen diverses maneres d'enfocar-la. Entre les que han tingut més predicament volíem destacar-ne dues que, a pesar de la seva vigència en molts circuits de la disciplina, ja no ens semblen útils per a l'actualitat:

Per una banda, la crítica basada en la construcció d'uns fonaments sobre els quals edificar l'argumentació. Els crítics moderns promovien mirades carregades d'ideologia amb aspiracions militants i els seus escrits tenien un to fundacional en què tot havia de contrastar-se amb uns valors definibles i inamovibles. Eren capaços de construir tesis amb ambició de dirigir les futures intervencions i il·luminar el futur. Les seves contribucions van prendre forma de llibres i manifestos i edificis.

Un altre front de crítica va ser el de la basada en la cerca de coherències; era la que tendia a construir famílies, grups que mantinguessin relacions entre si. La correcció i incorrecció de les obres classificades depenia de la capacitat de correspondre's amb unes suposades característiques comunes de cada grup. La producció d'aquests crítics va concretar-se en manuals que descrivien l'arquitectura del seu segle però que no aportaven grans idealitzacions sobre el futur.

Quines serien les opcions dels crítics avui dia?

La més comuna és la dels «opinadors». En un context mediàtic en què el pensament «fort» s'ha substituït per l'opinió, apareixen un seguit d'arquitectes que comenten amb semblant seguretat i autoritat l'actualitat del seu camp, la política o els esports. Renuncien a un posicionament argumental contundent i se sumen a la societat de la «pluralitat», que no és sinònim de tolerància. Ja no es desenvolupen tesis o anàlisis, sinó que es llancen opinions

This issue marks the end of the editorial phase we began two years ago. It seems like an appropriate moment to reflect on architectural criticism, its nature and the possibility of exercising it.

We can identify various ways of approaching criticism in the second half of the 20th century. Of those that have been most widely advocated, there are two that, despite their applicability to many circuits of the discipline, no longer seem to us to be useful today.

First there is the criticism based on the creation of a foundation on which to construct a body of argumentation. Modern critics proffered highly charged ideological approaches with militant aspirations, and their writings were marked by a foundational tone according to which everything was compared and contrasted with definable, immovable values. They developed theses that sought to direct future interventions and throw light on the way forward. Their contributions took the form of publications and buildings.

A second critical front was based on the search for coherences; a search tending to construct families or interrelated groups. The correctness or incorrectness of the works classified depended on their ability

to correspond to supposed characteristics that were common to each group. The output of these critics took the form of manuals that described the architecture of their century without offering sweeping idealisations about the future.

What are the options open to critics at the present moment?

The most common is that of the opinion leaders. In a mediatised context in which 'strong' thought has been replaced by opinion, we see a series of architects who comment with similar confidence and authority on the current state of their field, politics or sport. They renounce a firm basis of argument and join the society of 'plurality', which is not necessarily a synonym of tolerance. They no longer develop theses or analyses, instead floating opinions in the form of articles in the mass media.

en forma d'articles en els grans mitjans de difusió general.

Des del nostre punt de vista, una altra via més interessant, encara que amb més possibilitats de fracàs, respon a una posició molt més pragmàtica i amb ambicions performatives, transformadores. Per una banda, no intenta jugar des de la ingenuïtat de posicions apriorístiques genèriques però, per una altra banda, tampoc no cau en la temptació de dependre dels poders, ja sigui a favor o en contra. Més aviat el que intenta és provocar àmbits de discussió des dels quals generar idees i instrumental adequat per a l'entorn de la pràctica i evita qualsevol aproximació moralista. No es queda en el món dels ideals inassolibles, asèptics, però tampoc no renuncia a la independència dels poders més mundans. Quin és el sistema operatiu d'aquesta crítica? L'ús de totes les esclatxes del sistema, la cerca d'oportunitats en els fòrums existents i la invenció de nous fors quan els que operen s'esgoten.

As we see it, another more interesting approach, though it has more chance of failure, responds to a much more pragmatic position that aspires to performativity and transformation. On the one hand, it does not play at the ingenuity of generic *a priori* positions but, on the other, nor does it fall prey to the temptation of dependence on the powers that be, whether for or against. What it does seek to do is to stimulate areas of discussion with a view to generating ideas and an appropriate set of instruments for the field of practice, and to avoid the moralistic approach. It does not remain in the world of unattainable, aseptic ideals, but nor does it rule out independence from more worldly powers. What is the operating system that guides this body of criticism? The use of all the cracks in the system, the search for opportunities in existing forums and the invention of new ones when those that exist have nothing left to say.

En tot aquest context, com s'ha articulats QUADERNS aquests últims dos anys? En el seu moment vam renunciar a tematitzar la revista. Sense voler articular temes fundacionals de discursos, hem desenvolupat filtres per tamisar la realitat. Els filtres abordats han estat els que hem sigut capaços d'identificar com a rellevants en el seu moment, però no han tingut ambició transcendental en l'enunciat. La seva mateixa realització ens ha permès, ara ja sí *a posteriori*, avaluar-ne la capacitat de generar debat i interpel·lar les obres seleccionades. La divulgació de l'arquitectura que assumeix la investigació amb determinació i la insistència en la reinvençió de la disciplina arquitectònica han estat dos dels objectius principals d'aquest equip editorial.

Aprofitem l'ocasió d'aquest editorial per donar les gràcies a tots els qui han col·laborat en el projecte i donem la benvinguda al nou equip editorial de la revista.

How do the two last years of *Quaderns* fit into this general context? From the outset, we decided against producing a theme magazine. Without seeking to present issues on which to found discourses, we have created filters by means of which to nuance reality. The filters used have been those that we identified as being relevant to the time, though with no transcendental objective behind our voicing of them. The deployment of these filters has allowed us *a posteriori* to evaluate their capacity for generating debate and addressing the projects selected. The dissemination of a form of architecture that determinedly assumes research and an insistence on the reinvention of the architectural discipline have been two of the principal objectives of this editorial team.

We would like to take the opportunity of this editorial to thank

248 : Q 8.0

En aquest número hem posat a prova part del sistema operatiu comentat. En cada projecte s'inclou un petit text explicatiu.

everyone who has contributed to the project and to welcome the magazine's new editorial team.

248 : Q 8.0

In this issue we have put part of this operating system to the test. Each project includes a short explanatory text.